

Prvo dejanje te igre ima v začetku „prolog“ in na koncu „epilog“; Schleglov prevod nima „epiloga“, Cankarjev prevod pa nima niti „prologa“ niti „epiloga“. Dikcija Cankarjeva je bolj odbrana nego Zupančičeva, dasi obema nedostaja slovenske barve; besedni red je preveč po nemškem zlogu. Torej na splošno še zadošča Cankarjev „Hamlet“; Zupančičev „Julij Cezar“ zahteva temeljitega predelovanja, in še bolj nedosleden je Cankarjev prevod igre „Romeo in Julija“, kajti tukaj nedostaja nad 240 rimanih stihov.

Cankar je prevel 1899 tudi „Hamleta“; letos je „Matica“ izdala v Funtkovem prevodu „Leara“; torej imamo v slovenskem prevodu četverico Shakespearovih iger. Vsem se more in mora očitati: 1. Da niso prevedene igre iz izvirnika, nego iz zastarelega Schlegelnovega prevoda. 2. Da je jezik premalo slovansko-slovenski, in da je preveč nemške odgoje, ker naši mlajši pisatelji premalo čitajo slovanske klasike. 3. Da je jezik premalo pesniški in premalo odbran¹⁾. 4. Da imajo naši prevodi ptujk, katerih nimajo češki in poljski prevodi. 5. Da nimajo igre primernih uvodov, in izvzemši Funtkovega „Leara“ tudi ne potrebnih pojasnil.

Tudi pogrešamo obširen in natančen Shakespearov življenjepis, kakršnega ima Brandl-nova izdaja Schleglovega prevoda, oskrbljena 1897 v stoletni spomin prve Schleglove izdaje.

To pa je izostalo zaradi tega, ker se vsled predsodkov in morda tudi iz drugih vzrokov niso mogli odločiti za enotno izdajo takih prevodov.

Dr. K. Glaser.

Podoba (metafora) v slovenskem jeziku in slovstvu. Spisal dr. J. Debevec. (V izvestju c. kr. višje gimnazije v Kranju za l. 1904/5.). — Z veliko pridnostjo je sestavljena ta razprava na podlagi obširnega znanja. Gospod pisatelj razlaga najprej teorijo metafore in pojasnjuje njen nastanek dušeslovno ob starih in modernih primerih, potem analizira bistvo in oblike metafore ter kaže v zgledih metafore, sinekdohe in metonimije. „Galerija slik slovenskih pesnikov in prozaikov“ nam pa našteva najlepše slike iz Vodnikovih in Prešernovih pesmi. Gospod pisatelj obljubuje, da bo svojo „galerijo“ nadaljeval, s čimer bo gotovo ustregel vsem, ki se bavijo z našo lepo književnostjo.

¹⁾ V Cankarjevem prevodu „Hamleta“ se nahajajo izrazi „lump“ str. 64, „vlačuga“ str. 66, 86, „mevža“ str. 81. V „Hamletu“ se dajo po primernejših izrazih nadomestiti te-le besede: „pajdašiti“, „kobacati“, „noretiti“, besedi „srajca“ se mora smejati vsak Hrvat, Čeh ali Poljak.

Zakoni in ukazi za vojvodino Kranjsko.

Peti zvezek. Drugi izpremenjeni natis. Izdal Jožef Pfeifer, deželni tajnik v p. V Ljubljani 1905. Str. 76. — Pfeiferjeve izdaje zakonov in ukazov so jako priročne in dobro služijo vsakomur, ki ima kaj opraviti z javno oblastjo — in to je dandanes že vsak človek. V tem zvezku so priobčene zdravstvene postave: Ureditev zdravstvene službe v občinah na Kranjskem. Navodilo okrožnim zdravnikom in pristojbinska tarifa. Zdravstvena okrožja. Občinske epidemijske bolnice. Uredba javne zdravstvene službe. — Besedilo je najprej slovensko, potem nemško.

RUSKA.

J. Sokolov. Athonskoje monašestvo v ego prošlom i sovremennom sostojanji.

Peterburg. 1904. — Sokolov je učen ruski bizantinist, katerega razprave iz bizantske in grške cerkvene zgodovine zaslužijo vso pozornost. V tej knjigi popisuje zgodovino in razmere meniške ljudovlade na Sveti gori Athos. Začetki redovniškega življenja na Sveti gori segajo že v IV. stoletje, prve samostane so sezidali v VII. stoletju. V X. stoletju se je število redovnikov pomnožilo vsled podpore cesarjev, in redovnik Atanzij je sezidal velik samostan ter določil redovna pravila. Ob času lyonskega cerkvenega zbora (1274) so bili ti menihi hudi nasprotniki združitvi z Rimom. Turki so sicer priznali pravice svetogorskih menihov, a ti so vendar od njih mnogo trpeli, posebno ob času grške vstaje 1821 — 1829. Od tega časa so ti menihi neodvisni od politične oblasti turške in od cerkvene oblasti patriarhove in živé v samostojni ljudovladi. Poleg bogoslužnih opravil se bavijo menihi s fizičnim in znanstvenim delom, in pisatelj pravi, da so med njimi nekateri jako izobraženi v bogoslovnih in posvetnih vedah. So pa med njimi tudi taki, ki ne živé hvalevredno.

Ruski menihi so na Sveti gori že od enajstega stoletja. Zdaj so ruski samostani tu najuglednejši, dasi Grki to neradi vidijo in so vedni prepiri med Grki in Rusi, katere podpira tudi ruska vlada. L. 1902. je bilo tu 7521 menihov, in sicer 3207 Grkov in 3615 Rusov, drugi so Bolgari, Rumuni, Gruzini in Srbi. Pisatelj jim priporoča, naj sledé zgledu redovnikov v starih časih, ko ni bila Sveta gora le ognjišče krščanskega življenja, ampak tudi gojiteljica znanosti in umetnosti, kar dokazuje mnogo književnih spomenikov.

D.